

تحلیل شکاف فرایندهای اصلی سرمایه انسانی در اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی

مهدی طالب‌پور^{*}، ذهرا سادات میرزازاده^{**}، کیانوش شجیع^{***}، عمر علیزاده^{****}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۲/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۷/۲۹

چکیده

پژوهش حاضر با هدف آسیب‌شناسی فرایندهای اصلی سرمایه انسانی سازمان با استفاده از فن تحلیل شکاف، انجام شده است. پژوهش حاضر به لحاظ هدف و ماهیت، توسعه‌ای-کاربردی است و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها پیماشی است که به شکل میدانی انجام گرفته است. در این پژوهش از مقیاس تعدادیل یافته (فرهی و همکاران، ۱۳۹۳) بهره برده شد. جامعه مورد مطالعه را کلیه کارکنان اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی به تعداد ۹۸ نفر تشکیل دادند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. برپایه یافته‌های حاصل از پژوهش اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر فرایند آموزش و بهسازی با میانگین ۲/۳۳ در رتبه اول، فرایند به کارگیری خراسان رضوی از منظر فرایند حفظ و نگهداری با میانگین ۲/۵۵ در رتبه سوم و درنهايت با میانگین ۲/۳۵ در رتبه دوم، فرایند حفظ و نگهداری با میانگین ۲/۸۶ در رتبه اول، فرایند به کارگیری فرایند تأمین با میانگین ۲/۸۶ در رتبه چهارم قرار گرفتند. به طور کلی اداره کل ورزش و جوانان در بیشتر فرایندهای سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب قرار دارد و از طرف دیگر نظر به اهمیت مدیریت فرایندهای سرمایه انسانی در سازمان‌های مدنی اموروزی برنامه‌ریزی‌های فوری و اضطراری برای ارتقا و توسعه این فرایندها از سوی سازمان فوق ضروری به نظر می‌رسد.

کلیدواژه‌ها: آسیب‌شناسی؛ فرایندهای اصلی سرمایه انسانی؛ تحلیل شکاف؛ اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی

mtalebpour@um.ac.ir

* دانشیار مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

** نویسنده مسئول: استادیار مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

z.mirzazadeh@um.ac.ir

*** دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

kianooshshajie@yahoo.com

mr.alizaiy@gmail.com

**** دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه

امروزه انسان، عامل پیشرفت و تحول در سازمان‌ها محسوب می‌شود تا جایی که پایه توسعه اقتصادی و افزایش توان اقتصادی کشورها بسته به استفاده و به کارگیری نیروی انسانی است. انسان به عنوان قلب سازمان، محور هر نوع برنامه فردی، اجتماعی و سازمانی می‌باشد؛ بنابراین توجه و برنامه‌ریزی در راستای توسعه فرایندهای اصلی منابع انسانی باید بیشتر از هر عامل دیگری مورد توجه مدیران سازمان‌های نیز باشد (احسانی و قره‌خانی، ۱۳۸۷: ۱۵). منابع انسانی در سازمان‌ها تنها منبعی است که کمیاب بوده و به راحتی قابل تکثیر توسط سایر سازمان‌ها نیست. عملکرد و بازدهی سازمان‌ها بستگی به دارایی‌های مشهود و نامشهود آنها دارد و این دارایی‌ها معیار مناسبی برای ارزش‌گذاری آنها محسوب می‌شوند. منابع انسانی جزء دارایی‌های نامشهود بوده و میزان بهره‌وری منابع انسانی بی‌شك نقش بسزایی در ایجاد ارزش سازمانی ایفا می‌کند (Firer¹ و Hemkaran، ۲۰۰۳).

برهمین اساس، نیروی انسانی دارای خلاقیت و پویایی بوده و از این‌رو، در عصر حاضر، منابع انسانی بنای اصلی فرایند افزایش کارایی و اثربخشی و بازرسانی سرمایه و کلید اصلی رقابت قلمداد می‌شود (مقصودی ایمن و همکاران، ۱۳۹۱: ۹۷). مقوله منابع انسانی به عنوان مفهومی کلیدی از جمله ضروری‌ترین اقداماتی است که در سازمان‌ها و در حوزه مدیریت منابع انسانی مطرح است؛ از این‌رو، توسعه منابع انسانی در تمامی طرح‌های توسعه بخشی و ملی، اولویت ویژه‌ای دارد. نیروی انسانی دارای ویژگی‌هایی نظیر؛ تخصص، مهارت، تحصیلات، تجربه و شخصیت است که نشان‌دهنده درجه و کیفیت آن در هر سازمان است (Deepak² و Hemkaran، ۲۰۰۵). امروزه با توجه به کمبود منابع و ازسوی دیگر رقابتی بودن محیط کسب‌وکار، استفاده بهینه از منابع مخصوصاً سرمایه‌های انسانی متناسب با شرایط پویای محیط یکی از ضرورت‌ها و مسائل مهم قرن ۲۱ است (سهرابی و همکاران، ۱۳۹۶). سازمان زمانی می‌تواند به طور مؤثر به اهداف خود دست یابد که از منابع موجود یا منابع قابل دسترسی خود به خوبی بهره‌مند شود. این منابع شامل مدیریت و افرادی است که با آنها کار می‌کند و سایر منابع مثل فضا، تسهیلات و امکانات و حتی

1. Firer and et al
2. Deepak and et al

بودجه زمانی ارزش خود را نشان می‌دهد که نیروی انسانی به عنوان منبع اصلی بتواند راحت و مناسب از آنها استفاده کند و بهره کافی را کسب نماید (چلادرای^۱، ۲۰۰۶؛ بنابراین، توجه و برنامه‌ریزی در جهت توسعه فرایندهای اصلی سرمایه انسانی در سازمان‌ها بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد. توسعه منابع انسانی، به معنای تولید فکر و ایده‌های خلاق توسط کارکنان سازمان است (فرهی و همکاران، ۱۳۹۳). وضعیت سازمان‌های امروزی به گونه‌ای است که کارکنان باید کیفیت‌ها و مهارت‌های مختلفی را در جهت تحقق اهداف سازمان به کار گیرند. سازمان‌های ورزشی برای تحقق اهداف و حرکت به سوی رسالت خود، از این مهم مستثنی نیستند. در محیط پیچیده و رقابتی امروزی، برنامه‌ریزی درجهت توسعه و ارتقای سرمایه انسانی، امری است که ضرورت دوچندان پیدا کرده است. طراحی و چگونگی حرکت از وضع موجود به سوی وضعیت موردنانتظار یکی از شیوه‌ها و فنون برنامه‌ریزی است که در راستای توسعه سرمایه‌های انسانی از سوی سازمان‌های ورزشی به کار گرفته می‌شود. تحلیل شکاف^۲ یکی از همین مدل‌های برنامه‌ریزی بوده که به سنجش وضعیت فعلی و سنجش وضعیت موردنانتظار پرداخته و در نهایت به تحلیل شکاف بین وضعیت می‌پردازد. فرایندهای سرمایه انسانی در سازمان‌های ورزشی به هم‌بیوستگی اجتماعی، فرهنگی و همین طور توانمندسازی کارکنان را همراه خواهد داشت. توسعه سرمایه انسانی در قالب توسعه فرایندهای اصلی، مجموعه‌ای از فعالیت‌های نظاممند و برنامه‌ریزی شده تلقی می‌شود که از ضروریات سازمان‌های ورزشی امروزی قلمداد می‌شود. سازمان‌ها با این کار برای اعضای خود فرصت آموختن مهارت‌های لازم برای رویارویی با تقاضاهای شغلی کنونی و آینده را فراهم می‌کنند (ورنر^۳، ۲۰۰۶). سازمان‌های ورزشی از طریق فراهم کردن نیازهای محیطی، شرایط را برای رشد و تکامل فردی و سازمانی کارکنان آماده می‌کنند. از این‌رو، این پژوهش با استفاده از سنجش وضعیت مطلوب و موردنانتظار فرایندهای مدیریت منابع انسانی در درجه اول در صدد شناسایی آسیب‌ها و شکاف بوده و در گام بعدی به

1. Chelladurai
2. Gap analysis
3. Werner

ارائه راهبردها درخصوص تقویت و توسعه سرمایه انسانی در سازمان‌های ورزشی خواهد پرداخت. به طور کلی، هدف غایبی توسعه فرایندهای سرمایه انسانی در سازمان این است که سازمان را همیشه پابرجا نگه دارد تا روند انطباق‌پذیری با روش‌ها و سیاست‌ها در سازمان انجام پذیرد. نظر به موارد فوق، باید سازمان‌های ورزشی را از این امر مستثنی کرد. سازمان‌های ورزشی مانند دیگر سازمان‌ها به برنامه‌ریزی و ساماندهی در توسعه سرمایه‌های انسانی نیازمندند. اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی به عنوان بانی اول و نماینده ورزش در استان در بخش فرایندهای سرمایه انسانی باید مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. لازم به ذکر است، هرچه برنامه‌ریزی دقیق‌تری در زمینه فرایندهای اصلی سرمایه انسانی صورت پذیرد، این سازمان درجهت رسیدن به اهداف بنیادین خود موفق‌تر عمل خواهد نمود. ازین‌رو، این پژوهش با هدف بررسی فاصله وضعیت موجود و مقایسه آن با وضعیت مطلوب در بخش فرایندهای اصلی سرمایه انسانی در اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی و بررسی شکاف‌های موجود در این زمینه، درصد است تا راهکارهای عملیاتی و منطقی را درجهت شناسایی و بروز رفت از آنها ارائه کند. بدون شک، این پژوهش می‌تواند اطلاعات مفیدی در زمینه آسیب‌شناسی فرایندهای سرمایه انسانی در اختیار مدیران و مسئولین مربوطه قرار دهد و راهگشای حل بسیاری از مشکلات بیش رو در سازمان‌های موردنظر باشد.

مبانی نظری سرمایه انسانی

یکی از مباحث بسیار مهم دهه اخیر در جهان، بحث سرمایه انسانی است. سرمایه انسانی یا به عبارتی کیفیت نیروی کار و یا دانش نهادینه شده در انسان باعث افزایش تولید و رشد اقتصادی کشورها می‌شود (آل عمران و همکاران، ۱۳۹۱: ۴۱).

سرمایه انسانی به زبان ساده به هر چیزی غیر از سرمایه فیزیکی از قبیل: اموال، تجهیزات و سرمایه مالی گفته می‌شود. سرمایه انسانی درواقع یک مفهوم اقتصادی است و از دوازه سرمایه و انسان تشکیل شده است. سرمایه انسانی عبارت است از ذخیره دانش، مهارت و صلاحیت که

از طریق آموزش کسب می‌شوند. براساس نگرش مدیریتی، سرمایه انسانی، منبع تجاری یا دارایی‌ای است که از ارزش بازار شکل می‌گیرد. نظریه‌های جدید رشد اقتصادی، سرمایه انسانی را به عنوان مجموعه مهارت‌های کسب شده و ذاتی فردی می‌پندارد (عمادزاده، ۱۳۹۱: ۳۹).

سرمایه انسانی مشتمل بر شناخت فرایندها و ابعاد اصلی سرمایه انسانی است، زیرا توسعه در سرمایه انسانی محقق نمی‌شود، مگر همه جانبه بوده و همه ابعاد را دربر گیرد. پژوهشگران و اندیشمندان، فرایندهای مدیریت منابع انسانی را در چهار مؤلفه جذب و استخدام، آموزش و بهسازی، به کارگیری و نگهداشت منابع انسانی خلاصه می‌کنند که این چهار مؤلفه هر کدام دارای زیر مؤلفه‌ای هستند که رشد و توسعه در آنها به رشد و توسعه سرمایه انسانی منجر می‌گردد. رشد و توسعه سرمایه انسانی، علاوه بر ارتقای قابلیت‌های فردی، توسعه قابلیت‌های سازمانی را هم در پی خواهد داشت؛ بنابراین توسعه فرایندهای سرمایه انسانی از طریق شناخت وضعیت موجود و مطلوب در سازمان‌ها امری است که غیر قابل چشم‌پوشی به نظر می‌رسد (فرهی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۱۸).

در جدول ۱ خلاصه‌ای از تعاریف سرمایه انسانی خلاصه شده است.

جدول ۱. تعاریف سرمایه انسانی

منبع	تعاریف سرمایه انسانی
(ب) کر، ۱۹۹۳	سرمایه انسانی، سرمایه‌گذاری در تحصیل، آموزش، مهارت‌ها، سلامت و درگیر ارزش‌های است که در انسان متبلور شده و فراموش نمی‌شود
(اوکجی، ۱۹۹۵)	توانایی‌ها و مهارت‌های منابع بشری
(ماریموتو ^۳ و همکاران، ۲۰۰۹)	به ارزش‌های اطلاق می‌شود که به آموزش، تحصیل و حرفة‌های اولیه بهمنظور افزایش سطوح دانش، مهارت‌ها، توانایی‌ها، ارزش‌ها و دارایی‌های اجتماعی کارمندان مرتبط است که به رضایت شغلی و اجرای کارمند متنبی می‌شود

مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی

برای شناسایی آسیب‌های فرایندهای اصلی سرمایه انسانی، از یک الگوی ترکیبی که از تلفیق چند الگو، نحوه استفاده از نقش‌ها و کارکردهای آن به دست می‌آید، استفاده شد.

1. Becker
2. Okoji
3. Marimuth

الگوها و روش‌های مورد استفاده در این پژوهش عبارتند از:

الگوی جان اوکلند^۱

وی چهار فرایند اصلی برای طراحی نظام الگوی راهبردی مدیریت توسعه سرمایه انسانی درنظر می‌گیرد (فرهی و همکاران، ۱۳۹۳):

- فرایند تأمین؛

- فرایند آموزش و بهسازی؛

- فرایند حفظ و نگهداری؛

- فرایند به کارگیری.

بدیهی است که تحقق فرایندهای فوق نیازمند پشتیبانی است که اوکلند برای توسعه فرایندهای اصلی، فرایندهای پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری را پیشنهاد می‌کند:

- سخت‌افزاری: فضا و مکان، تجهیزات و زیرساخت‌های اطلاعاتی؛

- نرم‌افزاری: فناوری، قوانین و مقررات، ساختار رسمی، منابع مالی و کارکنان آموزش‌دهنده.

الگوی رایت^۲

ساختار، رهبری، نظارت و پایش، اصل و اساس این الگو را تشکیل می‌دهند. رایت معتقد است که برای تحقق نظام مدیریت توسعه فرایندهای سرمایه انسانی توجه و التزام به موارد زیر ضروری است:

- برنامه‌ریزی؛

- سازمان‌دهی؛

- هدایت و رهبری؛

- نظارت.

رایت نیز برای اجرای راهبرد، به فرهنگ‌سازمانی توجه بسیار دارد؛ بنابراین با بهره‌گیری از این ایده، نظام ارزشی حاکم بر فرایندهای توسعه سرمایه انسانی به شرح زیر است (فروزنده،

1. Okland
2. Wright

:۱۳۷۸

- کرامت انسانی؛

- عدالت محوری؛

- معنویت؛

- بصیرت؛

- دانایی محوری؛

- مردمداری؛

- تکلیف گرایی؛

- شایسته‌سالاری.

الگوی جان کاتر^۱

با بهره‌گیری از این فن، نظام تعاملاتی سرمایه انسانی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. تعامل این فرایندها در رابطه با سازمان، تحقیق و توسعه را ممکن می‌سازد (فروزنده ۱۳۸۷):

- تعامل با دولت؛

- تعامل با سازمان‌های مشابه داخلی؛

- تعامل با سازمان‌های مشابه خارجی؛

- بازار کار و سرمایه.

پیشینه تحقیق

نگاهی دقیق‌تر به پیشینه تحقیق، اهمیت موضوع موردنظر را نمایان می‌سازد. هرچند باید عنوان کرد در جامعه ورزش، مقاله‌ای که به طور مستقیم به موضوع موردنظر اشاره کند نیز یافت نشد.

احسانی و قره‌خانی (۱۳۸۷) با استفاده از مدل سوات به بررسی وضعیت منابع انسانی در

1. Kotter

ورزش حرفه‌ای کشور پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که ورزش حرفه‌ای در بخش منابع انسانی وضعیت خوبی ندارد، به طوری که با ارزیابی نمودار راهبردی مشخص می‌شود که منابع انسانی ورزش حرفه‌ای در بخش بحرانی قرار دارد. گفتنی است، تهدیدها و نقاط ضعف بسیار در این بخش، از دلایل این یافته به شمار می‌روند. مقصودی این و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود به تحلیل وضعیت منابع انسانی در فوق برنامه‌های دانشگاه‌های ایران پرداخت. گفتنی است جامعه آماری این تحقیق مشتمل بر ۴۹ دانشگاه تحت پوشش وزارت علوم و تحقیقات انجام می‌گرفت که یافته‌ها حاکی از عدم تفاوت معنی‌دار میان وضعیت منابع انسانی یک دهه گذشته با وضعیت حاضر خود از نظر تعداد و سرانه نیروی متخصص بود. پورافکاری و قبری (۱۳۹۱) در پژوهش خود با عنوان سازوکار نیروی انسانی در مدیریت سازمان‌های ورزشی، توانمندسازی منابع انسانی را در سازمان‌های ورزشی از عوامل غیرچشم‌پوشی در سازمان‌های ورزشی دانستند. شکرلو و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیق خود به ارزیابی تأثیر عوامل سرمایه انسانی بر توسعه ورزش کاراته در استان اردبیل پرداختند که نتایج ایشان داده، عوامل آموزش، ارتقا، نگهداری و انگیزه تأثیر مثبت و معنی‌داری بر توسعه ورزش کاراته در استان اردبیل دارد. همچنین قبری و سلطان‌زاده (۱۳۹۵) در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که سلامت سازمانی بر مراجع درونی شغلی اثر مثبت و معنی‌دار دارد. مراجع درونی شغلی بر سرمایه انسانی اثر مثبت و معنی‌دار دارد. سلامت سازمانی از طریق مراجع درونی شغلی بر سرمایه انسانی اثر مثبت و معنی‌دار دارد. درنتیجه می‌توان بیان نمود باتوجه به مؤلفه‌های سلامت سازمانی و مراجع درونی شغلی از سوی سازمان می‌توان شاهد توسعه سرمایه انسانی بود. سیدنقوی و همکاران (۱۳۹۶) به این نتیجه رسیدند که میان راهبرد کلی منابع انسانی و راهبردهای زیرنظام‌های آن شکاف شدید وجود ندارد، ولی عدم هماهنگی نسبی قابل تأیید است. تیموری و همکاران (۱۳۹۷) نیز به اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر جذب نیروی انسانی در سازمان‌ها پرداختند که نتایج این اولویت‌بندی نشان داد، تعیین تعداد مناسب افراد، دانش فنی، گروه‌گرایی، ارزیابی شایستگی‌های حرفه‌ای، خواسته‌های حقوقی، پیاده‌سازی فرایند استخدام، توانمندسازی کارکنان و عدالت محوری در جذب نیروی انسانی و عامل رقابت در هریک از ابعاد مؤثر بر الگو،

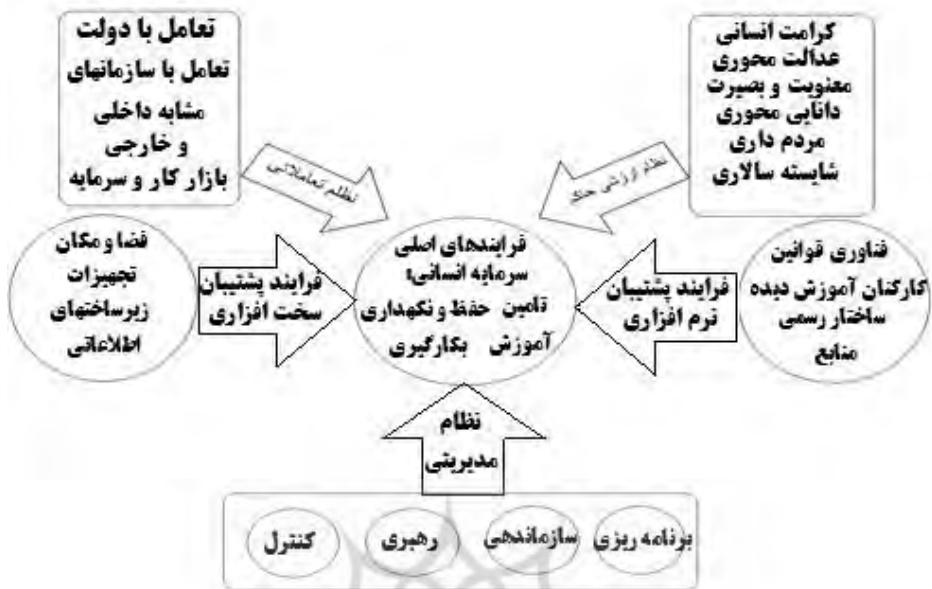
دارای بالاترین اولویت بوده است. پاپائیانو^۱ و همکاران (۲۰۱۲) توانمندسازی سرمایه‌های انسانی فدراسیون‌های ورزشی کشور یونان را دستمایه تحقیق خود قراردادند. ارتقای مهارت‌های نظام اطلاعات و ارتباطات، افزایش مهارت‌های تصمیم‌گیری در کارکنان، ارتقای نظام ارزیابی کارکنان و درنهایت اولویت نظام انگیزشی و پاداش از عوامل اصلی در توانمندسازی در فدراسیون‌های ورزشی بود که در این پژوهش به آن اشاره شد. کیسمانوویچ^۲ و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهش خود به بررسی عوامل اصلی سرمایه انسانی در توسعه ورزش صربستان پرداختند. یافته‌ها در این تحقیق حاکی از نقش و اهمیت بالای سرمایه انسانی در توسعه ورزش بود. کیسمانوویچ و همکاران، عوامل اجتماع‌پذیری، خلاقیت و آموزش را در سازمان‌های ورزشی یکی از مهم‌ترین عوامل فرایندهای اصلی سرمایه انسانی در ورزش بر شمردند. مونجال و کندو^۳ (۲۰۱۷) نیز با بررسی رابطه توسعه منابع انسانی و نوآوری در جوامع در حال پیشرفت جهانی به این نتیجه رسیدند که از آغاز قرن بیست و یکم شاهد سرمایه‌گذاری زیاد شرکت‌های چندملیتی بر نوآوری هستند که این امر موجب توسعه سرمایه‌های انسانی آنها شده و شدیداً مزیت رقابتی ایشان را در بازار جهانی افزایش می‌دهد.

استنتاج انتقادی ارائه مدل مفهومی

پس از بررسی گسترده پیشینه تحقیق و بررسی متغیرهای تحقیق در نظریه‌های هریک از محققین، تصمیم بر استفاده از یک مدل تلفیقی برای آسیب‌شناسی مؤلفه‌های اصلی سرمایه‌های انسانی شد. برهمنی‌اساس، سؤال اصلی تحقیق، بررسی شکاف میان وضعیت مطلوب و وضعیت موجود مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

1. Papaioannou and et al
2. Krsmanović and et al
3. Munjal & Kundu

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

روش‌شناسی و طرح پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف و ماهیت تحقیق، توسعه‌ای-کاربردی است و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها پیمایشی است که به شکل میدانی انجام گرفت. بهمنظور دستیابی به اهداف پژوهش از مقیاس تعدیل یافته استفاده شد که فرهی و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیقات خود از آن استفاده کرده‌اند. گفتنی است مؤلفه‌های مربوط به این پرسشنامه نظر به الگوهای مفهومی مورد نظر تعییه شده است. لازم به ذکر است روایی صوری و محتوایی ابزار تحقیق توسط جمعی از متخصصین به تأیید رسید و پایایی آن نیز با آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه شد. جامعه موردنطالعه در این تحقیق را کلیه کارکنان اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی به تعداد ۹۸ نفر تشکیل می‌دادند. با توجه به برابر بودن جامعه با نمونه آماری، از روش کل شمار برای نمونه‌گیری در این تحقیق استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، نمودار

و...) و آمار استباطی (فریدمن) در سطح معنی داری ۰/۰۵ استفاده شد. لازم به ذکر است، کلیه محاسبات آماری به وسیله نرم افزارهای SPSS20 و Excel انجام گرفت. با توجه به اینکه مقیاس تحلیل و محاسبه میانگین، طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت است، شکاف حاصل از میانگین مؤلفه‌ها در وضعیت موجود و مطلوب متشكل از ۴ بخش می‌باشد:

اعداد بین ۰ و ۰/۵؛

اعداد بین ۰/۵ و ۱؛

اعداد بین ۱ و ۱/۵؛

اعداد بین ۱/۵ و ۲.

به طور کلی براساس مدل مفهومی تحقیق تحلیل وضعیت و نوع برنامه‌ریزی و اقدام براساس

جدول شماره ۲ مشخص می‌شود.

جدول ۲. مقایسه تحلیل داده‌های پژوهش

۰ → -۰/۵	-۰/۵ → -۱	-۱ → -۱/۵	-۱/۵ → -۲	نامناسب	تحلیل وضعیت
پذیرفتی	نسبتاً نامناسب	نسبتاً پذیرفتی	نامناسب	برنامه‌ریزی خوبی	نوع اقدام
برنامه‌ریزی بلندمدت	برنامه‌ریزی فوری کوتاه‌مدت	برنامه‌ریزی فوری	برنامه‌ریزی خوبی	فوري	

یافته‌های پژوهش

در این بخش ابتدا با استفاده از آزمون فریدمن تفاوت میان رتبه و جایگاه هر بخش از مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی مشخص شده و در ادامه با استفاده از نمودارهای ستونی و روند به مقایسه وضعیت مطلوب با وضعیت موجود و تحلیل شکاف بین این دو مهم پرداخته می‌شود.

جدول ۳. آماره‌های مربوط به آزمون فریدمن

مقدار	شاخص
۷/۹۵	مقدار آماره خی ۲
۳	درجه آزادی
۰/۰۴	سطح معنی داری

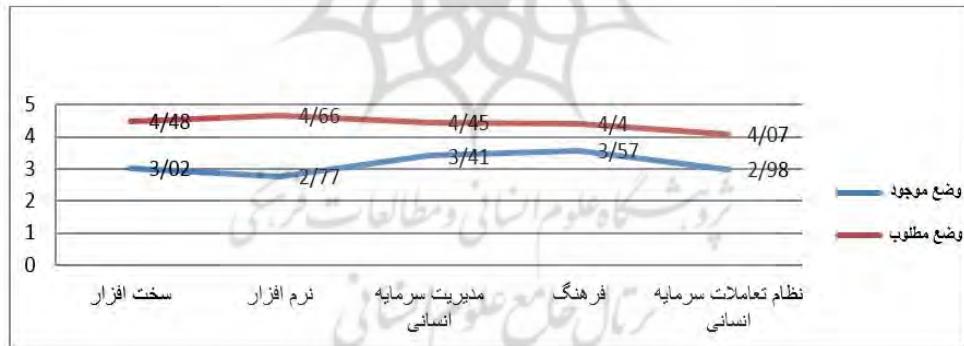
جدول ۴. رتبه‌بندی مؤلفه‌های اصلی سرمایه‌های انسانی

رتبه	میانگین رتبه	مؤلفه‌های سرمایه انسانی
۱	۲/۳۳	آموزش و بهسازی
۲	۲/۳۵	به کار گیری
۳	۲/۵۵	حفظ و نگهداری
۴	۲/۸۶	تأمین (جذب و استخدام)

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، فرایند آموزش و بهسازی با میانگین ۲/۳۳ در رتبه اول، فرایند به کار گیری با میانگین ۲/۳۵ در رتبه دوم، فرایند حفظ و نگهداری با میانگین ۲/۵۵ در رتبه سوم و درنهایت فرایند تأمین با میانگین ۲/۸۶ در رتبه چهارم قرار گرفتند.

نظر به مقایسه وضعیت موجود با وضعیت مطلوب مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی، ابتدا مؤلفه‌ها در دو نمودار میله‌ای (Bar) و خطی (Line) ترسیم و سپس جدول وضعیت شکاف هریک از مناظر سرمایه انسانی ارائه شد. از این‌رو، جداول شماره ۵، ۶، ۷ و ۸ مقدار وضعیت تحلیل شکاف وضعیت مطلوب و موجود مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی را نشان می‌دهند.

مقدار شکاف مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در بخش آموزش و بهسازی:

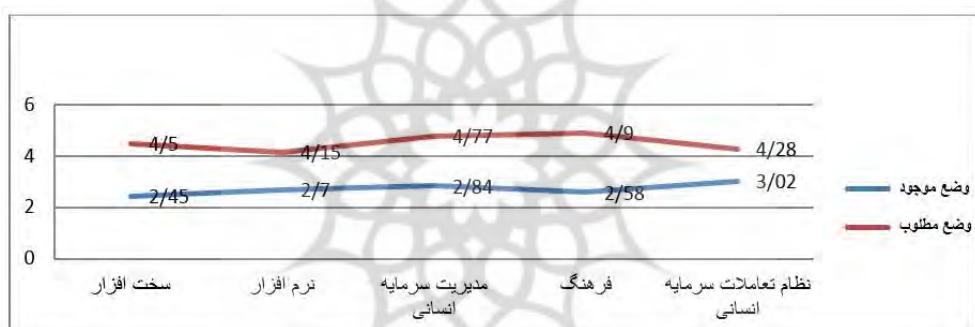
شکل ۲. مقایسه وضع موجود وضع مطلوب در فرایند آموزش و بهسازی

جدول ۵. وضعیت شکاف و نوع برنامه‌ریزی در فرایند آموزش و بهسازی

تعاملات سرمایه انسانی	فرهنگ	مدیریت سرمایه انسانی	نرم افزار	سخت افزار	
۱/۰۹	۰/۸۳	۱/۰۴	۱/۸۹	۱/۴۶	مقدار شکاف
نسبتاً نامناسب	پذیرفتنی	نسبتاً نامناسب	نامناسب	نامناسب	وضعیت
فوری	کوتاه‌مدت	فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	برنامه‌ریزی

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، فرایند آموزش و بهسازی در مؤلفه سخت افزار در وضعیت نامناسب، نرم افزار در وضعیت نامناسب، مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت نسبتاً نامناسب، فرهنگ در وضعیت پذیرفتنی و درنهایت تعاملات سرمایه انسانی در وضعیت نسبتاً نامناسب قرار دارند.

مقدار شکاف مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در فرایند به کار گیری:

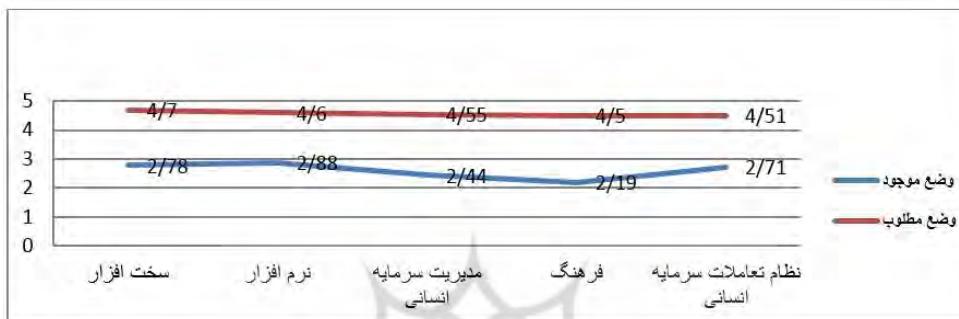
شکل ۳. مقایسه وضع موجود و وضع مطلوب در فرایند به کار گیری

جدول ۶. وضعیت شکاف و نوع برنامه‌ریزی در فرایند به کار گیری

تعاملات سرمایه انسانی	فرهنگ	مدیریت سرمایه انسانی	نرم افزار	سخت افزار	
۱/۲۶	۲/۳۲	۱/۹۳	۱/۴۵	۲/۰۵	مقدار شکاف
نسبتاً نامناسب	نامناسب	نامناسب	نامناسب	نامناسب	وضعیت
فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	برنامه‌ریزی

همان‌طور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، فرایند به کارگیری در مؤلفه سخت‌افزار در وضعیت نامناسب، نرم‌افزار در وضعیت نامناسب، مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب، فرهنگ در وضعیت نامناسب و همین‌طور تعاملات سرمایه انسانی در وضعیت نسبتاً نامناسب قرار دارند.

مقدار شکاف مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در فرایند حفظ و نگهداری:

شکل ۴. مقایسه وضع موجود وضع مطلوب در فرایند حفظ و نگهداری

جدول ۷. وضعیت شکاف و نوع برنامه‌ریزی در فرایند حفظ و نگهداری

تعاملات سرمایه انسانی	فرهنگ	مدیریت سرمایه انسانی	نرم‌افزار	سخت‌افزار	
۱/۸	۲/۳۱	۲/۱۱	۱/۷۲	۱/۹۲	مقدار شکاف
نامناسب	نامناسب	نامناسب	نامناسب	نامناسب	وضعیت
خیلی فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	برنامه‌ریزی

همان‌طور که در جدول ۷ مشاهده می‌شود، فرایند حفظ و نگهداری در مؤلفه سخت‌افزار در وضعیت نامناسب، نرم‌افزار در وضعیت نامناسب، مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب، فرهنگ در وضعیت نامناسب و درنهایت مؤلفه تعاملات سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب قرار دارند.

مقدار شکاف مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در فرایند تأمین:

شکل ۵. مقایسه وضع موجود و وضع مطلوب در فرایند تأمین (جذب و استخدام)

جدول ۸. وضعیت شکاف و نوع برنامه‌ریزی فرایند تأمین

تعاملات سرمایه انسانی	فرهنگ	مدیریت سرمایه انسانی	نرم افزار	سخت افزار	
۰/۴	۱/۴۵	۱/۵۷	۱/۵۴	۰/۷	مقدار شکاف
پذیرفته‌ی نسبتاً نامناسب	نامناسب	نامناسب	نامناسب	پذیرفته‌ی کوتاه‌مدت	وضعیت
بلندمدت	فوری	خیلی فوری	خیلی فوری	برنامه‌ریزی	

همان‌طور که در جدول ۸ مشاهده می‌شود، فرایند تأمین در مؤلفه سخت افزار در وضعیت پذیرفته‌ی نرم افزار در وضعیت نامناسب، مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب، فرهنگ در وضعیت نسبتاً نامناسب و در آخر، مؤلفه تعاملات سرمایه انسانی در وضعیت پذیرفته‌ی قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در بخش آموزش و بهسازی سرمایه انسانی

سازمان‌های ورزشی و غیرورزشی امروزی به خوبی دریافته‌اند که آموزش، تأثیر غیرقابل انکاری بر افزایش عملکرد کارکنان آنها دارد. نگرش‌ها، رضایت شغلی، روش انجام کار، تعهد، روابط کاری و سازمانی از جمله مواردی است که با آموزش کارکنان، ارتباط مستقیم نیز دارد (Swanson و Holton¹, ۲۰۰۹. Schmidt², ۲۰۰۷). تقریباً بیشتر منابع موجود که بر اثرات آموزش

1. Swanson & Holton

2. Schmidt

به شکل سرمایه انسانی تأکید دارند، بر ارتقای کاری، توانایی تخصیص، افزایش خلاقیت و استفاده به جا و به اندازه از دیگر منابع از طریق آموزش و بهسازی باور و اعتقاد دارند (فگین و مک کان، ۲۰۰۹). از این‌رو، تجزیه و تحلیل سازمان‌ها در زمینه آموزش کارکنان، امری ضروری به نظر می‌رسد.

اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر آموزش در بخش سخت‌افزاری در وضعیت بحرانی و نامناسب قرار داشته و برنامه‌ریزی خیلی فوری برای آن پیشنهاد می‌شود. عدم تخصیص فضا و مکان مناسب، نبود تجهیزات سخت‌افزاری استاندارد و عدم ارتقای زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی می‌تواند از دلایل این یافته مهم باشد. در اختیار گذاشتن امکانات فیزیکی به بخش برنامه‌ریزی و آموزش، ایجاد کلاس‌های آموزشی مجزا و تجهیز آن به وسیله تجهیزات کامپیوتری تحت شبکه، تجهیز منابع کتابخانه‌ای (به صورت فیزیکی و دیجیتالی) و در نهایت فراهم کردن تجهیزات کمک آموزشی استاندارد از جمله مواردی است که می‌تواند در برنامه‌ریزی برای ارتقا در بخش سخت‌افزاری آموزش و بهسازی در اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی گنجانده شود.

اداره ورزش و جوانان از منظر آموزش در بخش نرم‌افزاری در وضعیت بحرانی و نامناسب قرار دارد. فناوری اطلاعات که در برگیرنده تمامی فناوری‌های پیشرفته نحوه ارتباط و انتقال داده‌ها در سامانه‌های ارتباطی است (مهدی‌زاده و همکاران، ۱۳۸۹)، جزو مهم‌ترین مواردی است که باید ارتقا یابد. آموزش به صورت الکترونیکی، آموزش تحت وب یا شبکه، آموزش‌های مجازی ناهم‌زمان و آموزش‌های مجازی هم‌زمان (rstgarpur و همکاران، ۱۳۹۳) از جمله مواردی است که تحت پوشش فناوری اطلاعات می‌تواند از سوی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ارائه شود. ساختار بخشی رسمی، تهیه سند رسمی آموزش و بهسازی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از دیگر مواردی است که در این بخش پیشنهاد می‌شود. از دیگر موارد حیاتی در بخش نرم‌افزار آموزش و بهسازی استفاده از گروه کارآزموده آموزشی است که بتواند سرمایه‌های انسانی سازمان را درجهت پیشبرد اهداف سازمان آموزش و ارتقا بخشد. لازم به ذکر

است، بروندسپاری و دعوت از خبرگان امر آموزش در این زمینه از جمله مواردی است که می‌تواند بنا به اقتضا و شرایط در دستور کار اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی قرار گیرد. اداره ورزش و جوانان خراسان رضوی از نقطه نظر مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت نسبتاً مناسب قرار دارد. از میان فرایندهای مدیریت سرمایه انسانی، برنامه‌ریزی، مهم‌ترین رکن آن به شمار می‌رود و مدیران عالی اداره کل ورزش و جوانان باید توجه بیشتری نیز به آن داشته باشند. تحلیل محیط خارجی و محیط داخلی، تعیین نیازهای آموزشی، تعیین اهداف آموزشی، انتخاب روش‌های متناسب آموزشی، به کارگیری مبانی اصولی، به کارگیری برنامه‌های عملیاتی و درنهایت ارزیابی نتایج از جمله فرایندهای برنامه‌ریزی در بخش نیروی انسانی محسوب شده (خصالی، ۱۳۸۵) که می‌تواند در دستور سازمان قرار گیرد. بعد از طرح‌ریزی یک نظام برنامه‌ریزی پویا، وجود یک نظام ارزشیابی نیز اهمیت دارد، زیرا رشد و تکامل آموزش، مستلزم اطلاع از کارآمدی آن و برنامه‌ریزی برای بهبود اقدامات درجهت تحقق هدف‌های آموزشی است. ازین‌رو، تکامل بخش ارزشیابی در بخش آموزش بیش از پیش در اداره کل ورزش و جوانان ضروری به نظر می‌رسد. استفاده از روش‌ها و مدل‌های نوین ارزشیابی اثربخشی آموزشی در اداره کل ورزش و جوانان از دیگر مواردی است که پیشنهاد می‌شود.

تنها بخش پذیرفتی در بخش آموزش اداره کل ورزش و جوانان، مربوط به مؤلفه فرهنگ است. عدالت محوری، شایسته‌سالاری، معنویت، مردم‌داری و کرامت انسانی از جمله موارد بسیار مهم در بخش آموزش است که اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی در آن نمره قبولی می‌گیرد.

بنابر یافته‌ها؛ اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر آموزش در بخش تعاملات سرمایه انسانی در وضعیت نسبتاً مناسب قرار دارد. عدم ارتباط دوطرفه با سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی و غیردولتی درجهت ارائه دوسویه تجربیات در بخش آموزش سرمایه انسانی، عدم الگوبرداری از سازمان‌های موفق داخلی و خارجی و عدم توجه به نیازهای موجود در بازار کار از جمله دلایل این یافته مهم است.

آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در بخش به کارگیری سرمایه انسانی

امروزه سازمان‌ها تحت تأثیر عواملی همچون: افزایش رقابت جهانی، دگرگونی‌های ناگهانی، نیاز به کیفیت و خدمات پس از فروش وجود منابع محدود و... از تمام اطراف تحت فشار می‌باشد. برهمین اساس، دنیا به این نتیجه رسیده است که اگر سازمانی بخواهد در اقتصاد و امور کاری خود پیشناز باشد و در عرصه رقابت عقب نماند، باید از نیروی انسانی متخصص، خلاق و بالانگیزه بالا برخوردار باشد (حسن‌خانی، ۱۳۹۱). یک سازمان موقق مجموعه‌ای است مرکب از انسان‌هایی با فرهنگ سازمانی، اندیشه و اهداف مشترک که با کارگروهی در نظام انعطاف‌پذیر سازمان، تجرب و دانش خود را با عشق به پیشرفت روزافروز سازمان در اختیار مدیریت خود قرار می‌دهند (امیرخانی و همکاران، ۱۳۹۰). گفتنی است تحقق این مهم در گروه کارگیری و توانمندسازی صحیح سرمایه انسانی محقق خواهد شد به نحوی که فرد در سازمان خود به بهره‌وری فردی مطلوب، نزدیک شود. بدین منظور، سازمان‌ها باید از نظام برنامه‌ریزی شغلی در تمام سطوح، جانشین پروری، انتصاب یا جایگزینی و قرارگرفتن افراد در سمت‌هایی که شایستگی لازمه آن را دارند و می‌توانند به بهترین وجه هدف‌های فردی و سازمانی را برآورده کنند، حمایت کافی را به عمل آورند (سیف‌برقی و بیزانی، ۱۳۹۳). برهمین اساس بررسی اداره کل ورزش و جوانان به عنوان بانی اول ورزش استان از منظر به کارگیری سرمایه انسانی، امری غیرقابل چشم‌پوشی به نظر می‌رسد.

برپایه یافته‌ها؛ اداره کل ورزش و جوانان استان خراسان رضوی از منظر به کارگیری در بخش سخت‌افزاری در وضعیت نامناسب و بحرانی قرار دارد. بهمین منظور، برنامه‌ریزی فوری باید در دستور مدیران بلندپایه سازمان قرار گیرد. در همین راستا اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر به کارگیری در بخش نرم‌افزاری هم در وضعیت نامناسب قرار گرفته است. ایجاد شبکه‌های ارتباطی درون‌سازمانی، به کارگیری نظام سنجش عملکرد کارکنان که در آن به‌وضوح بتوان عملکرد ماهیانه افراد را زیر نظر گرفت، ایجاد سامانه‌های رایانه‌ای ارائه شرح شغل و ظایف روزانه، ماهانه و سالیانه، افزایش ارگونومی محل کار و مساعدسازی شرایط کار با استفاده از نرم‌افزارهای

دیجیتالی و رایانه‌ای از جمله مواردی است که در برنامه‌ریزی فوری اداره کل ورزش و جوانان در این زمینه می‌تواند گنجانده شود.

نظر به یافته‌ها؛ اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ازمنظر به کارگیری در بخش مدیریت سرمایه‌های انسانی در وضعیت نامناسب و بحرانی قرار دارد. عدم وجود برنامه‌ریزی‌های راهبردی در این زمینه، عدم توجه به هدایت سرمایه‌های انسانی درجهت کاربرد و بهره‌وری فردی و درنتیجه بهره‌وری گروهی و همین‌طور نبود نظام ارزشیابی استاندارد در این بخش همگی می‌توانند از دلایل این یافته باشند.

نظر به یافته‌ها؛ اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ازمنظر به کارگیری در بخش فرهنگ در وضعیت نامناسب قرار داشته و برنامه‌ریزی فوری ضروری بهنظر می‌رسد. فرهنگ که در اینجا به طور کلی همان ارزش‌های حاکم بر سازمان قلمداد می‌شود، از مهم‌ترین بخش‌هایی است که اگر به‌دقت طرح‌ریزی و کنترل نشود می‌تواند دیگر بخش‌های اساسی سازمان را هم تحت تأثیر خود قرار دهد (حمیدی فراهانی و همکاران، ۱۳۹۲). باید یادآور شد که نظام کاربرد و به کارگیری نیروی انسانی بدون توجه به موارد حیاتی همچون: دانش و دانایی محوری، برابری، تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری، دستاوردی جز شکست برای سازمان نخواهد داشت (مفهومی و همکاران، ۱۳۹۱). بهمین‌منظور پیشنهاد می‌شود؛ اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی در قالب نمادسازی آشکار و نهان در بخش هویت‌سازمانی و دربی آن استفاده از این مفاهیم در قالب جوسازمانی، به ارزش‌های مدنظر خود در سازمان که نه تنها مربوط به نظام به کارگیری نخواهد بود، دست یابد.

آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در بخش حفظ و نگهداری سرمایه انسانی

مدیریت هر سازمانی پس از جذب و بهسازی نیروی انسانی، وظیفه دشوارتری را بر عهده دارد و آن حفظ و نگهداشت سرمایه انسانی است. از این‌رو، صاحب‌نظران از میان سه فرایند جذب، بهسازی و حفظ و نگهداری، مهم‌ترین آن را فرایند حفظ و نگهداری می‌خوانند. هنگامی که سازمان در جذب و بهسازی کارکنان موفق عمل کند، ولی در حفظ و نگهداری آن

کو تاهی نماید، در نیل به اهداف خود دچار مشکلات اساسی خواهد شد. حتی اگر کارمندیابی، آموزش و سایر اقدامات منابع انسانی به نحو شایسته انجام شود؛ عدم توجه به فرایند نگهداری چیزی جز شکست برای سازمانی ارمنانی نخواهد داشت (آلیکا و آلیبیی^۱، ۲۰۱۴). بهمین منظور، با توجه به اهمیت این بخش به تحلیل اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی پرداخته می‌شود.

برپایه یافته‌های حاصل از تحقیق، اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر حفظ و نگهداری سرمایه انسانی در بخش سخت‌افزاری در وضعیت نامناسب قرار دارد؛ بنابراین برنامه‌ریزی فوری در این بخش ضروری به نظر می‌رسد. فراهم کردن امکانات رفاهی، مساعدسازی محیط کار و توجه به ارگونومی، افزایش بهداشت و ایمنی محیط کار، ارائه وسائل و تجهیزات مورد درخواست نیروی انسانی و همین‌طور ارائه بعضی تسهیلات خدماتی سخت‌افزاری از جمله مواردی است که باید در برنامه‌ریزی اداره کل ورزش و جوانان می‌تواند گنجانده شود.

نظر به یافته‌های تحقیق، اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر حفظ و نگهداری در بخش مدیریت سرمایه انسانی در وضعیت بحرانی قرار دارد. برنامه‌ریزی فوری در دو بخش خدماتی - رفاهی (واگذاری مزايا و تسهیلات ازدواج، ارائه تسهیلات بانکی، پرداخت و کمک‌های نقدی و غیرنقدی، استفاده از انواع بیمه و همین‌طور ارائه تسهیلات بازنیستگی...) و سلامتی (ارائه تسهیلات ورزشی و تندرنستی، ارائه برنامه‌هایی جهت کاهش فشار و استرس کارکنان و...) از مواردی است که می‌تواند مدنظر قرار گیرد. ایجاد اتاق فکر و استفاده از افکار خلاق سرمایه‌های انسانی درجهت ارتقای سازمان‌دهی نظام حفظ و نگهداری اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از دیگر مواردی است که پیشنهاد می‌شود. همین‌طور برپایی یا توسعه نظام ارزشیابی در راستای توسعه این نظام، غیرقابل چشم‌پوشی است.

نظر به یافته‌ها، اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر حفظ و نگهداری در بخش فرهنگ نیز در وضعیت نامناسب قرار دارد. افزایش نقش کارمندان در سیاست‌گذاری‌های کلان سازمان، سنجش عملکرد افراد براساس بازدهی و موفقیت و نه تنها حضور ایشان، اعتمادسازی در

1. Alika & Aibieyi

کارکنان، گرایش هرچه بیشتر به احترام متقابل و برقراری ارتباط دوطرفه با نیروی انسانی از جمله مواردی است که درجهٔ افزایش فرهنگ و ارزش‌های حاکم سازمانی در منظر حفظ و نگهداری پیشنهاد می‌شود.

بحranی‌بودن وضعیت نظام حفظ و نگهداری سرمایه انسانی در بخش نظام تعاملات سرمایه انسانی، از دیگر یافته‌های تحقیق بهشمار می‌رود. تعامل با دولت درجهٔ دریافت تسهیلات خدماتی و رفاهی برای کارکنان، تعامل با سازمان‌ها و مراکز علمی و تدرستی درجهٔ عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری در راستای استفاده از امکانات و خدمات طرفین و الگوبرداری از سازمان‌های موفق در زمینه حفظ و نگهداشت کارکنان، از جمله پیشنهادهایی است که می‌تواند اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی را از وضعیت بحرانی خارج کند.

آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در بخش تأمین سرمایه انسانی

از آنجاکه نیاز به استفاده از نیروی متخصص و توانمند در هر سازمان، لازمه وجودی آن سازمان است، لذا فرایند جذب و تأمین نیروی سازمانی متخصص از اهمیت بسیاری برخوردار می‌شود. سازمان باید برای جذب مهم‌ترین دارایی‌اش برنامه‌ریزی کند تا استفاده معقول و منطقی از این سرمایه، رسیدن به اهداف والای سازمانی را سبب شود (غفاری و ترجمان، ۱۳۹۴). از همین‌رو، آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در بخش تأمین سرمایه انسانی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی در اولویت قرار می‌گیرد.

طبق یافته‌ها، اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی از منظر تأمین سرمایه انسانی در بخش سخت‌افزاری در وضعیت پذیرفتی قرار دارد. ایجاد فضاهای مناسب مصاحبه و گرینش و فراهم کردن برگه‌های مطلوب تأمین و گرینش داوطلبین می‌تواند از دلایل وضعیت مناسب سخت‌افزاری در این بخش باشد. از سوی دیگر، اداره کل در بخش نرم‌افزاری در وضعیت بحرانی به سر می‌برد. از آنجاکه امروزه سازمان‌ها نسبت به گذشته، گرایش بیشتری به وسائل و شبکه‌های ارتباط جمعی، شبکه‌های اجتماعی و دیجیتالی دارند (شبازی و همکاران، ۱۳۹۴)، اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی نیز می‌تواند از این مهم استفاده‌های منطقی داشته باشد.

برهمین‌پایه، فراهم کردن سامانه‌های گزینش و مصاحبه مجازی و همین‌طور ایجاد شبکه‌های اجتماعی و اطلاع‌رسانی مجازی برای توسعه این مهم پیشنهاد می‌شود.

نظر به نتایج، اداره‌کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ازمنظر تأمین در بخش مدیریت سرمایه‌های انسانی در وضعیت بحرانی و نامناسب قرار دارد. ازین‌رو، اداره‌کل ورزش و جوانان به عنوان بانی اول ورزش خراسان رضوی درجهت ارتقای این نظام باید اهتمام ورزد. برنامه‌ریزی درجهت استفاده از فن‌های جذب نیرو گزینش مثل؛ راهبرد حفظ و توسعه شغلی و همین‌طور برنامه‌ریزی مدون در بخش تأمین نیروی انسانی از منابع داخلی و خارجی از مواردی است که در بخش مدیریت سرمایه انسانی پیشنهاد می‌شود.

برپایه یافته‌ها، اداره‌کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ازمنظر تأمین در بخش فرهنگ در وضعیت نسبتاً نامناسب قرار دارد. به‌همین‌منظور، ایجاد ارزش‌های حاکم بر این نظام بیش ازپیش در اداره‌کل ورزش و جوانان ضروری به‌نظر می‌رسد. دخالت‌ندادن امیال شخصی در جذب و گزینش، دوری گزیدن از گرایش به سمت وسوی عقاید جناحی و اهتمام بر شایسته‌سالاری، عدم تأثیر تعصبات و نفوذ‌های سیاسی و غیرسیاسی در این زمینه از جمله مواردی است که اداره‌کل ورزش و جوانان خراسان رضوی باید در انتقال آن به سازمان خود و تبدیل آن به ارزش‌های حاکم و استوار، تلاش و کوشش نماید.

نتیجه‌گیری کلی

از آنجاکه اداره‌کل ورزش و جوانان در مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی در وضعیت نامناسب و بحرانی قرار دارد و از طرف دیگر، نظر به اهمیت مدیریت فرایند سرمایه‌های انسانی در سازمان‌های مدرن امروزی، برنامه‌ریزی‌های فوری و اضطراری درجهت ارتقا و توسعه مؤلفه‌های اصلی سرمایه انسانی ازسوی اداره‌کل ورزش و جوانان خراسان رضوی ضروری به‌نظر می‌رسد. برپایه اینکه سرمایه انسانی هر سازمان، مهم‌ترین رکن آن محسوب می‌شود، برنامه‌ریزی مدون و راهبردی در این بخش باید ازسوی اداره ورزش و جوانان خراسان رضوی در اولویت قرار گیرد.

منابع

- آل عمران، رؤیا و آل عمران، سیدعلی (۱۳۹۱)، سنجش اثرگذاری ارتقای سرمایه انسانی بر رشد اقتصادی در کشورهای منتخب عضو اوپک، *فصلنامه تخصصی پارک‌ها و مراکز رشد*، سال ۸، شماره ۲۲، پاییز ۱۳۹۱.
- احسانی، محمد و قره‌خانی، حسن (۱۳۸۷)، بررسی وضعیت منابع انسانی در ورزش حرفه‌ای کشور، *مجله تربیت بدنی و علوم ورزشی*، شماره ۲۲: ۱۵ - ۲۲.
- امیرخانی، امیر؛ کیخا، محمدرضا؛ دادرس، محمدجواد و میرشکاری، اشرف (۱۳۹۰)، *تبیین فرهنگ سازمانی و رابطه آن با ابعاد مدیریت کیفیت جامع در شرکت‌های تابعه وزارت نیرو در شهرستان زاهدان*، نشریه مدیریت دولتی، دوره ۳، شماره ۷، پاییز ۱۳۹۰: ۱ - ۲۲.
- پورافکاری، نصرالله و قبری، عسگر (۱۳۹۱)، *سازوکار توانمندسازی نیروی انسانی در مدیریت سازمان‌های ورزشی*، *مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، سال ۴، شماره ۳: ۳۴ - ۴۷.
- تیموری، نازنین؛ رنگریز، حسن؛ عبدالهی، بیژن و زین‌آبادی، حسن‌رضا (۱۳۹۷)، *اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر جذب نیروی انسانی و ارائه الگوی مناسب مبتنی بر نظام شایستگی، فصلنامه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی دانشگاه جامع امام حسین(ع)*، سال دهم، شماره ۱ (پیاپی ۳۱): ۷۵ - ۱۰۰.
- حسن‌خانی، هادی و صالحی، فریدون (۱۳۹۱)، *بررسی تأثیر آموزش سازمانی بر توانمندسازی روان‌شناسی سرپرستاران مرکز آموزشی درمانی سینا در سال ۱۳۹۱*، *دانشکده علوم پزشکی و خدمات پرستاری تبریز، اولین همایش ممیزی بالینی و ارتقای کیفیت*، ۱۳۹۱.
- حمیدی فراهانی، همایون؛ کاووسی، اسماعیل و قهرمان‌پور، داریوش (۱۳۹۲)، *مهندسی فرهنگ در سازمان‌های دولتی کشور در عصر جهانی‌شدن، نشریه مطالعات راهبردی جهانی‌شدن*، بهار ۱۳۹۲، دوره ۴، شماره ۱۰: ۶۷ - ۸۱.
- rstgarpor، حسن؛ سرمدی، محمدرضا و فرج‌الهی، مهران (۱۳۹۳)، *بررسی نقش نظام آموزش از دور در ایجاد سرمایه اجتماعی و ارائه الگوی مناسب جهت ارتقای آن در آموزش عالی کشور، مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی*، دوره ۲، شماره ۳، تابستان و پاییز ۱۳۹۳: ۸۳ - ۱۰۶.

- سهرابی، روح‌الله؛ جعفری‌سرشت، داود و میاندار باسمنجی، فهیمه (۱۳۹۶)، ارائه چهارچوب مدیریت استعداد با رویکرد چابکی منابع انسانی، *فصلنامه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی دانشگاه جامع امام حسین(ع)*، سال نهم، شماره ۲ (پیاپی ۲۸)، تابستان ۱۳۹۶: ۱ - ۲۰.
- سیدنقوی، میرعلی؛ خانپاشی، محمد و صلواتی، محسن (۱۳۹۶)، همسوی راهبرد عام منابع انسانی با راهبرد زیرسیستم‌های منابع انسانی، *فصلنامه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی دانشگاه جامع امام حسین(ع)*، سال نهم، شماره ۱ (پیاپی ۲۷)، تابستان ۱۳۹۶: ۱۸۳ - ۲۰۶.
- سیف‌برقی، مهدی و یزدانی‌فرد، راحله (۱۳۹۳)، توسعه یک مدل برنامه‌ریزی چندهدفه عدد صحیح جهت تخصیص کارکنان به موقعیت‌های شغلی، *نشریه مدیریت و تولید عملیات*، بهار و تابستان ۱۳۹۳، دوره ۵، شماره ۱ (پیاپی ۸): ۱ - ۲۰.
- شهبازی، طیبه؛ شیری، سیدمحمد و زندی، بهمن (۱۳۹۴)، مطالعه نقش رسانه‌های ارتباط جمعی در آموزش مسائل محیط‌زیستی از دیدگاه معلمان مدارس راهنمایی شهرستان سرپل ذهاب، *فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط‌زیست*، مقاله ۹، دوره ۱۷، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۴: ۹۵ - ۱۰۴.
- عمادزاده مصطفی؛ سامتی، مرتضی و رئیسی دهکردی، شهرام (۱۳۹۱)، شبیه‌سازی تاثیر فساد بر رشد اقتصاد ایران، *فصلنامه اقتصاد مقداری*، دوره ۹، شماره ۲ (پیاپی ۳۳): ۴۹ - ۶۹.
- غفاری، مسعود و ترجمان، فربیا (۱۳۹۴)، بوروکراسی دولتی و خروج برخی نیروهای متخصص از ایران: درآمدی مقایسه‌ای، *نشریه دولت پژوهی*، دوره ۱، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۴: ۱۹۷ - ۱۹۸.
- فروزنده دهکردی، لطف‌الله (۱۳۷۸). مروری بر مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک، *مجله دانش مدیریت*، ش ۴۵، تابستان ۱۳۷۸.
- فرهی، علی؛ ظریف‌منش، حسین؛ فقیه علی‌آبادی، هادی و مازندرانی، رضا (۱۳۹۳)، توسعه فرایندهای اصلی سرمایه انسانی با بهره‌گیری از فن تحلیل شکاف، *پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی*، شماره ۳: ۱۱۵ - ۱۳۸.
- قنبی، سیروس و سلطان‌زاده، وحید (۱۳۹۵)، نقش واسطه‌ای مراجع درونی شغلی در ارتباط بین سلامت سازمانی و توسعه سرمایه انسانی (مورد مطالعه: دانشگاه ارومیه)، *مدیریت سرمایه اجتماعی*، انتشار آنلاین از تاریخ ۱۳۹۵/۰۶/مرداد.

مصطفی، سیدامیراحمد؛ الهی، علی‌رضا؛ عباسی، شهامت؛ احمدپور، هنگامه و رضایی، زین‌العابدین (۱۳۹۱)، راهبردهای توسعه نظام ورزش قهرمانی ایران، *نشریه مطالعات مدیریت ورزشی (پژوهش در علوم ورزشی)*، بهار ۱۳۹۱، دوره ۴، شماره ۱۳: ۴۸ - ۳۳.

مفهومی ایمن، حمیدرضا؛ هادوی، فریده و تنبلویس، فریدون (۱۳۹۱)، مقایسه تحلیلی وضعیت موجود منابع انسانی در فوق برنامه دانشگاه‌های ایران با وضعیت ده سال قبل، *مطالعات مدیریت ورزشی*، شماره ۱۵: ۹۳ - ۱۱۰.

مهری‌زاده، محمود؛ حیدری قره‌بلاغ، مهدی و میرزایی، یاسر (۱۳۸۹)، شناسایی عوامل مؤثر بر انتقال فناوری، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، *نشریه رشد و فناوری*، زمستان ۱۳۸۹، دوره ۷، شماره ۲۵: ۳ - ۱۰.

- Alika, I. J., & Aibieyi, S. (2014). Human capital: Definitions, approaches and management dynamics. *Journal of Business Administration and Education*, 5(1).
- Chelladuray, P. (2006). *Human Resource Management in Sport and Recreation*, Champaign, IL: Human, 2nd Edition.
- Datta, D. & Guthrie, J. & Wright, P. (2005). Human Resource Management and Labor Productivity: Does Industry Matter?, *Academy of Management Journal*, 48(1): 135-145.
- Faggian, A., & McCann, P. (2009). Human capital, graduate migration and innovation in British regions, *cambridge journal of economics*, 33(2): 317-333
- Firer, S. & Williams, S. M. (2003). Intellectual Capital and Traditional Measures of Corporate Performance, *Journal of Intellectual capital*, 4(3): 348-360.
- Krsmanović, S. & Branković, M. & Radošević, I. (2014). Human resources-main factor in the development of sports, *Activities in Physical Education and Sport*, 4(1): 84-86.
- Marimuthu, M., Arokiasamy, L., & Ismail, M. (2009). Human capital development and its impact on firm performance: Evidence from developmental economics. *Journal of international social research*, 2(8).
- Munjal, S., & Kundu, S. (2017). Exploring the Connection between Human Capital and Innovation in the Globalising World. In *Human Capital and Innovation* (pp. 1-11). Palgrave Macmillan UK.
- Oakland, J. S. (2001). *Total organizational excellence: Achieving world-class performance*. Routledge.
- Papaioannu, A. & Kriemadis, T. & Alexopoulos, P. & Vrondou, O. (2012). An analysis of human resource empowerment and organizational performance in Greek sport federations, word review of entrepreneurship, *management and sustainable development*, 8(4): 439-455.
- Schmidt, S.W. (2007). The relationship between satisfaction with workplace training and overall job satisfaction, *Human resource development quarterly*, 18(4): 481-498.
- Shakarloo, S.A. & Talebian nia, H. & Badri, Y. (2013). Evaluations of effective factors on Human resource development of karate in Ardebil province, *Arabian Journal of Business and Management Review (Nigerian Chapter)* 1(11): 19-24.

- Swanson, R. A. & Holton, E. F. (2009). **Foundations of human resources development**, 2nd edition, San Francisco, Beret-Koehler publisher.
- Werner, J. M. & Randy L. D. (2006). **Human Resources Development**. 4th edition, Australia &.Thomson, south-Western.
- Zafeiropoulos, I., Pagourtzi, E., Litsa, A., & Askounis, D. (2009). Installing an ERP System with a methodology based on the principles of goal directed project management. **JISTEM-Journal of Information Systems and Technology Management**, 6(3), 357-394.

